

Občané o volbách do Evropského parlamentu

Technické parametry

<i>Výzkum:</i>	<i>Naše společnost 2004</i>
<i>Otázky:</i>	<i>PM.38, PV.45, PV.58</i>
<i>Termín terénního šetření:</i>	<i>12. – 19. ledna 2004</i>
<i>Počet respondentů:</i>	<i>1065</i>
<i>Reprezentativita:</i>	<i>obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
<i>Výběr respondentů:</i>	<i>kvótní výběr</i>
<i>Zveřejněno dne:</i>	<i>5. února 2004</i>
<i>Zpracovala:</i>	<i>Naděžda Horáková</i>

V lednovém šetření Centra pro výzkum veřejného mínění se čeští občané mimo jiné vyjadřovali k volbám do Evropského parlamentu. Nejprve jsme se respondentů zeptali, zda se těchto voleb chtějí zúčastnit.¹

Tabulka 1: Deklarovaná účast ve volbách do Evropského parlamentu (v %)

	X/2001	X/2002	XI/2003	XII/2003	I/2004
rozhodně ano	29	28	23	23	24
spíše ano	34	34	34	34	36
spíše ne	10	8	14	14	14
rozhodně ne	8	8	12	13	11
neví	19	22	17	16	15
Celkem	100	100	100	100	100

Ochotu zúčastnit se voleb do Evropského parlamentu deklarovalo v lednu 2004 60 % českých občanů. V porovnání s minulým měsícem tak podíl těch, kteří by k volbám přišli, vzrostl o 3 procentní body. Naopak čtvrtina českých voličů se voleb zúčastnit nechce. Zbýlých 15 % dotázaných zatím není rozhodnuto. Zde je třeba poznamenat, že v lednu jsme rovněž zaznamenali nárůst ochoty občanů zúčastnit se voleb do Poslanecké sněmovny.

Ochotu zúčastnit se voleb do Evropského parlamentu vyjadřovali relativně častěji lidé ekonomicky aktivní, absolventi středních škol s maturitou nebo vysokých škol, dotázaní s dobrou životní úrovní, respondenti náležející do vyšší příjmové kategorie, osoby samostatně výdělečně činné nebo pracující ve vedoucích

¹ Otázka: „Jedním z orgánů Evropské unie je Evropský parlament. Na jaře tohoto roku budeme volit své poslance do Evropského parlamentu. Půjdete volit?“

funkcích, občané ve věku od 30 do 44 let a respondenti, kteří by ve volbách do Poslanecké sněmovny dali svůj hlas ODS nebo Unii svobody.

Naopak mezi těmi, kteří k volbám přijít nechtějí, se častěji objevují důchodci, nezaměstnaní a nekvalifikovaní dělníci, respondenti starší 65 let, lidé náležející k nižší příjmové kategorii, dotázaní se základním vzděláním nebo vyučením, respondenti se špatnou životní úrovní, lidé ekonomicky neaktivní (studenti, důchodci, nezaměstnaní, ženy či muži v domácnosti nebo na rodičovské dovolené), dotázaní, kteří by ve volbách do Poslanecké sněmovny volili kandidáty KSČM nebo kteří se parlamentních voleb vůbec nehodlají zúčastnit.

Pro srovnání ještě uvádím deklarovanou ochotu zúčastnit se voleb do Poslanecké sněmovny.²

Tabulka 2: Srovnání deklarované účasti ve volbách do Evropského parlamentu a do Poslanecké sněmovny v lednu 2004

	Evropský parlament	Poslanecká sněmovna
rozhodně ano	24	31
spíše ano	36	39
spíše ne	14	12
rozhodně ne	11	10
Neví	15	8
Celkem	100	100

Deklarovaná ochota k účasti ve volbách do Evropského parlamentu je nižší než do Poslanecké sněmovny. Voleb do Poslanecké sněmovny by se v lednu 2004 chtělo zúčastnit 70 % všech dotázaných, tedy o 10 % voličů více, než voleb do Evropského parlamentu. Zde je třeba zdůraznit, že deklarovaná ochota zúčastnit se voleb je vždy vyšší než skutečná volební účast.

Tabulka 3: Co je důležitější při volbě poslance do Evropského parlamentu (v %)³

Konkrétní osoba, její pověst, vystupování apod. bez ohledu na to, která strana ji navrhla.	55
To, za kterou stranu či hnutí tato osoba kandiduje, a až potom, o jakou osobu se jedná.	7
Obojí je stejně důležité.	28
Neví	10
Celkem	100

Většina Čechů (55 %) si bude poslance do Evropského parlamentu vybírat jako konkrétní osobu a nikoliv jako představitele určité politické strany či hnutí. Naopak stranická příslušnost jednotlivých kandidátů je rozhodující pouze pro 7 % všech dotázaných. Více jak čtvrtina českých občanů (28 %), pak považuje obě skutečnosti za stejně důležité.

Všem respondentům s volebním právem jsme položili otevřenou otázku (tj. bez použití seznamu politických stran) mapující, pro kandidáta které politické strany

² Otázka: „Představte si, že by příští týden byly volby do Poslanecké sněmovny. Šel byste volit?“

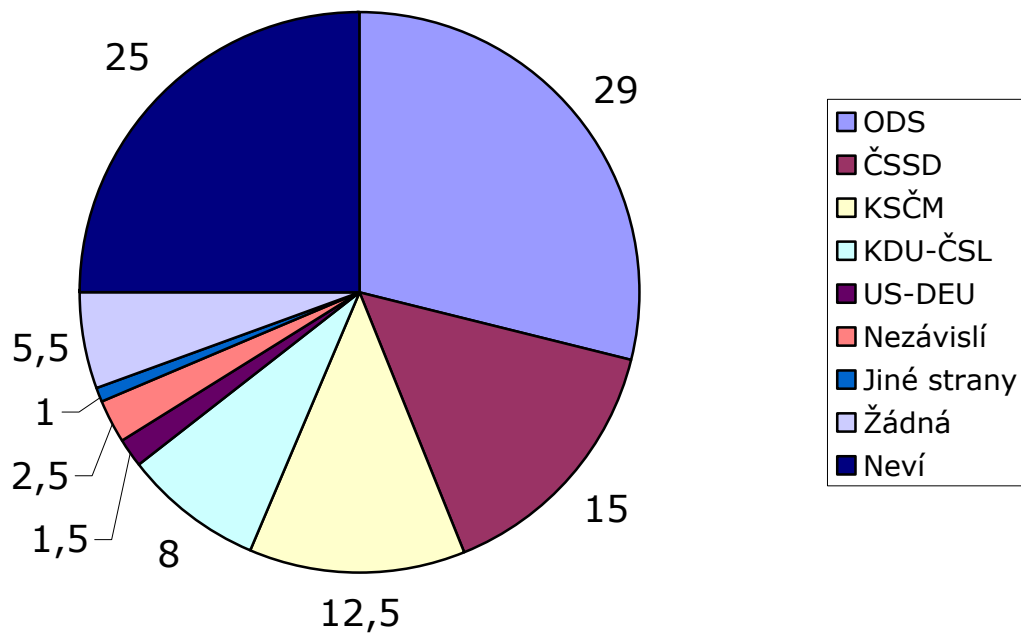
³ Otázka: „Při rozhodování o tom, kterému kandidátovi na místo poslance v Evropském parlamentu dát svůj hlas, co je pro Vás důležitější? Konkrétní osoba, její pověst, vystupování apod. bez ohledu na to, která strana ji navrhla, to, za kterou stranu či hnutí tato osoba kandiduje, a až potom, o jakou osobu se jedná, nebo je pro Vás obojí stejně důležité?“

budou respondenti hlasovat ve volbách do Evropského parlamentu.⁴ Strukturu získaných odpovědí zobrazuje tabulka 4 a graf 1.

Tabulka 4: Preference kandidátů jednotlivých stran (v %)

ODS	29
ČSSD	15
KSČM	12,5
KDU-ČSL	8
US-DEU	1,5
Nezávislí	2,5
Jiné strany	1
Žádná	5,5
Neví	25
Celkem	100

Graf 1: Preference kandidátů jednotlivých stran (v %)

Stranické preference pro volby do Evropského parlamentu více méně kopírují preference jednotlivých stran pro volby do Poslanecké sněmovny.

Odpověď „nevím“ volili často respondenti, kteří si naše zástupce do Evropského parlamentu chtějí zvolit jako konkrétní osoby a budou se tak rozhodovat až podle předložených kandidátních listin. Tito dotázaní uvádějí, že stranická příslušnost jednotlivých kandidátů pro ně není rozhodující.

⁴ Otázka: „Při volbách do Evropského parlamentu se vybírají kandidáti na poslance z kandidátních listin politických stran a hnutí. Pokud byste k volbám do Evropského parlamentu šel, kandidáta které politické strany byste volil?“